

پیش‌نیاز برای سازهای ملودیک

محمد اخوان

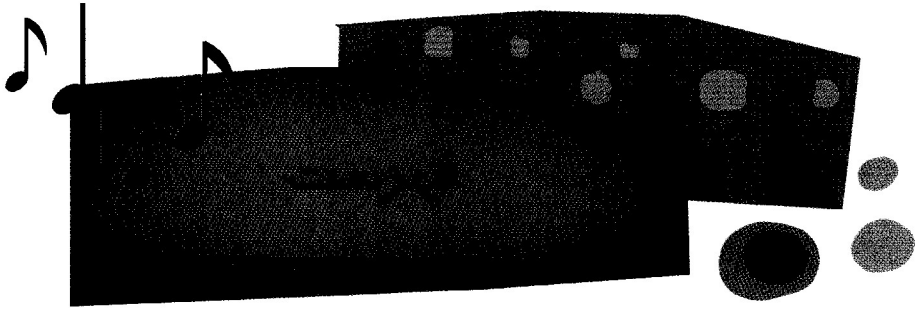
تصویرگر: رضا مکتبی

سروش

تهران ۱۳۹۶

شماره ترتیب انتشار: ۱۴۴۷/۲

مقدمه

کشش‌ها و علائم دیگر نت‌ها

اجرای نت‌ها با دست و پا

توضیح میزان $\frac{3}{4}$ و اجرای آن‌ها

طرز گذاشتن تنبک روی پا

علائم ، تصاویر ، توضیحات و شماره گذاری انگشتان

توضیح میزان $\frac{4}{4}$ و اجرای آن‌ها

توضیح میزان $\frac{2}{4}$ و اجرای آن‌ها

توضیح میزان $\frac{6}{8}$ و اجرای آن‌ها

معرفی تعدادی از سازهای سنتی ایران و اجرای قطعات

سخن آخر

عمو زنجیر باف
بعله
زنجیر منو بافتی
بعله

بچه‌ها دست در دست هم، به کمک ریتم، به شعر و بازی، شور و حالی دیگر می‌بخشند؛ شوری وصف‌ناپذیر که باعث تخلیه انرژی انباشته آنها می‌شود، و هر ضرب آهنگی، توازن به بازی آنها می‌دهد.

ذهن سیال و خلاق کودک و نوجوان، با استفاده از طبیعت اطراف به خلق ملودی‌های شاد و ریتمیک می‌پردازد و سرودها و آواهای ماندگار پدید می‌آورد که با آنها، دم گرفته و پایکوبان می‌خندد و هلهله می‌کشد، و به رشد و بالندگی و ساختن دنیای خویشتن می‌پردازد.

به هر حال از آنجایی که سازهای اصیل سرزمین‌مان، ایران بسیار مهجور مانده‌اند، و بیم آن می‌رود که به فراموشی سپرده شوند، درصدد برآمدیم تا با بهره‌گیری از تجربیات محدود خود که در تنبک‌نوازی اندوخته‌ام، برای آشنایی کودکان با ریتم‌های ساده و ترکیبی، و در نهایت آشنایی آنها با سازهای متداول ایرانی، دفتری با نام تنبک و کودک تدوین کنم و در اختیار همکاران و مربیان قرار دهم، به این امید که دفتر حاضر گامی کوچک در شناساندن و اشاعه سازهای سنتی و تشویق کودکان برای یادگیری این سازها باشد.

در بخش سازشناسی، تعدادی از سازهای ایرانی با تصاویر و توضیحات مختصر آمده‌اند، چرا که برخلاف سازهای غربی که همواره در معرض دید بسیاری از خانواده‌هاست و کودکان را ناخواسته مجذوب می‌کند، چنین امکانی برای سازهای ایرانی نبوده و کودکان ما با سازهای ایرانی بیگانه شده‌اند و این دردی بسیار عمیق است که در آینده، میراث گذشتگان را به فراموشی سپارند. لذا از همکاران و مربیان دلسوز تقاضا دارم با پخش «سی دی» و نوارهای آموزشی مناسب، کودکان را با سازهای ایرانی بیشتر آشنا کنند تا ساز دلخواهشان را با آگاهی بیشتری انتخاب کنند.

محمد اخوان

کشش‌ها و علائم دیگر نت‌ها

نت گرد را واحد موسیقی می‌نامند و آن را با چهار شماره می‌شمارند.

۱ ۲ ۳ ۴

نت سفید نصف کشش نت گرد است و آن را با دو شماره می‌شمارند.

۱ ۲

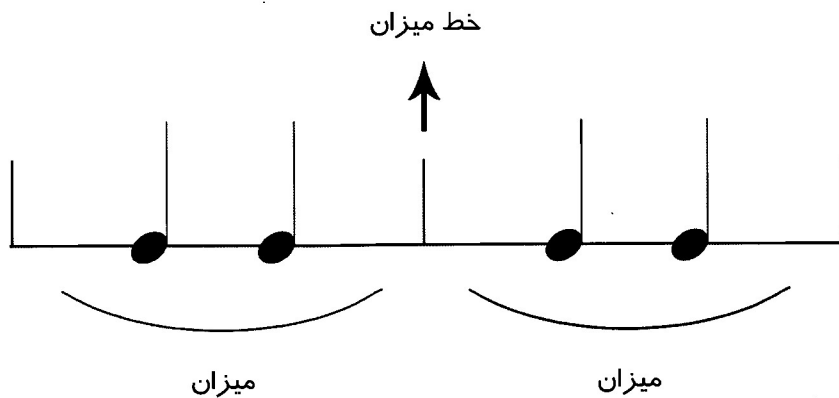
نت سیاه یک چهارم نت گرد و نصف نت سفید است و آن را با یک شماره شمرده و اجرامی‌کنند.

۱

اگر بین دو خط که به آنها خط میزان می‌گویند چند نت قرار گیرد، به آن میزان گویند.

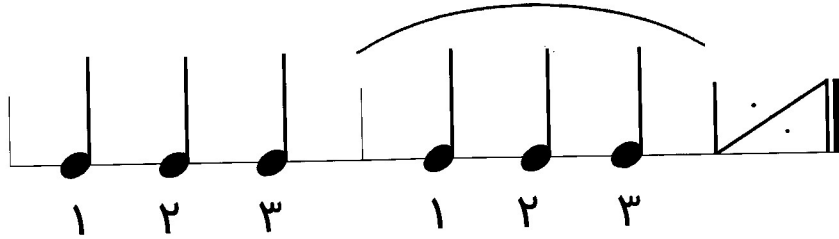

در پایان نت‌ها دو تا خط میزان قرار می‌گیرد که خط دوم اندکی پهن‌تر، و به دولا خط پایان معروف است.

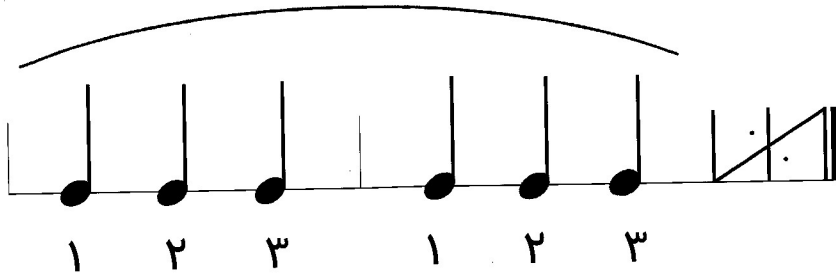
علامت برگشت یک میزان

برگشت یک میزان

علامت برگشت دو میزان

برگشت دو میزان

علامت > آکسان نام دارد که اگر در پایین یا بالای نت قرار گیرد ، آن نت را با ضربه قوی تر اجرا می کنند.